

אוניברסיטת בר-אילן
המחלקה למדעי המדינה / מגמת תקשורת

ילדים, נוער והתקשורת (01-253-71)
 קורס בחירה שנתי, ב.א., תשס"ז
 מרצה: ד"ר טלי תאני-הררי

שעות קבלה: יום ב', 12:00 – 13:00.

דוא"ל: hararit@mail.biu.ac.il

משרד: בנין 109, חדר 2

תיאור הקורס

שאלות רבות נשאלו לגבי הקשר שבין ילדים לבין תקשורת. להלן מספר דוגמאות:

- כיצד משפיעים השינויים המתחוללים בסביבה התקשורתית של הצעירים על חייהם?
- האם ילדים הנם קהל יעד נאיבי המושפע באופן דרסטי מהמסרים התקשורתיים?
- האם האלימות בתקשורת גורמת לילדים להיות אלימים יותר?
- כיצד צעירים בגילאים השונים מעבדים את המידע התקשורתי?
- האם ניתן "ללמד" ילדים להתגונן ולהפיק תועלת רבה יותר מהתקשורת?

הקורס יעסוק בשאלות אלו ונוספות, תוך התייחסות למאגר גדול ומקיף של מחקרים ולגישות שונות בתחום זה. במקביל לעיסוק במחקרים ובתיאוריות, ישולבו בקורס קטעי וידאו, קטעי עיתונות והרצאות אורח על מנת להמחיש את החומר התיאורטי. הקורס יתמקד בילדים ונוער, בטווח הגילאים מינקות ועד בגרות (גיל 18).

מטרות הקורס

המטרה העיקרית של הקורס היא לפרוס בפני הסטודנטים את התשתית המחקרית בנושא תקשורת וילדים/מתבגרים. היכרות זו תתרום להבנה מעמיקה יותר לגבי ההשפעות השונות של אמצעי תקשורת ההמונים על ילדים ובני נוער.

מטרה נוספת היא להכיר טוב יותר קהל יעד ממוקד של אמצעי תקשורת ההמונים, קרי ילדים ונוער, זאת על מנת לגבש דרכי התייחסות הולמים לאוכלוסייה זו, תוך הבנת צרכיה ומגבלותיה.

דרישות הקורס

1. עבודת גמר (50%) – עבודה מסכמת לקורס שתוצג לקראת סוף שנה"ל, את העבודה ניתן לעשות בקבוצות של עד ארבעה סטודנטים. הוראות מפורטות יינתנו במהלך הסמסטר הראשון.
2. מבחן (50%) – מבחן בסופו של סמסטר ב', מתכונת המבחן: שאלות פתוחות, חומר עזר: פתוח.

נושאי ההרצאה וביבליוגרפיה

חובת קריאה – רק פריטים המסומנים ב-*

1. **הסביבה התקשורתית החדשה והשפעתה על הילדים ובני הנוער** (6 הרצאות) **1-1 כללי**

Beentjes, J.W.J., Koolstra, C.M., Marseille, N. and Van Der Voort, T.H.A. (2001). "Children's Use of Different Media: For how Long and Why", in: S. Livingstone and M. Bovill (Eds.), Children and Their Changing Media Environment – A European Comparative Study, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, pp. 85 – 111.
תדפיס 9140 (562871)

Livingstone, S.(2001). "Children and Their Changing Media Environment", in: S. Livingstone and M. Bovill (Eds.), Children and Their Changing Media Environment – A European Comparative Study, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates, pp. 307 – 333.
302.23083 CHI (570513)

תדהר, ח. (1992). "ילדים צעירים כצרכני טלוויזיה בעידן הטלוויזיוני החדש בישראל", בתוך: ד. למיש, תקשורת וחינוך, קריית-ביאליק: הוצאת אח, עמ' 26 – 39.
שמו מדעי המדינה לפי תקש. וח (228507)

* למיש, ד. וליבס, ת. (1999). ילדים ובני-נוער בסביבה התקשורתית המשתנה של ישראל, ירושלים: המכון לחקר הטיפוח בחינוך.
שמו מדעי המדינה לפי למי. יל (440890) וגם תדפיס 9134 (561625)

1.2 – טלוויזיה

Abelman, R. and Atkin, D. (1999). "Evaluation the Impact of Affiliation Change on Children's Television Viewership and Perceptions of Network Branding", in: M.C. Macklin and L. Carlson (Eds.), Advertising to Children: Concepts and Controversies, California: Sage Publications, pp. 49 – 75.

659.1054 ADV 1999 (456689)

Bryce, J.W. (1987). "Family Time and Television Use", in: T.R. Lindlof (Ed.), Natural Audiences, New Jersey: Ablex, pp. 121 – 138.

302.234 NAT (424421)

Lemish, D. (1987). "Viewers in Diapers: The Early Development of Television Viewing", in: T.R. Lindlof (Ed.), Natural Audiences, New Jersey: Ablex, pp. 33 – 57.

302.234 NAT (424421)

1.3 – אינטרנט

Montgomery, K. C. (2001). "Digital Kids – The New On-Line Children's Consumer Culture", in: D.G. Singer and J.L. Singer (Eds.), Handbook of Children and the Media, London: Sage Publication, pp. 635 – 650.

305.2345 HAN (493423)

Tarpley, T. (2001). "Children, The Internet, and Other New Technologies", in: D.G. Singer and J.L. Singer (Eds.), Handbook of Children and the Media, London: Sage Publication, pp. 547 – 556.

305.2345 HAN (493423)

1.4 - משחקים אלקטרוניים

Subrahmanyam, K. Kraut, R. Greenfield, P. and Gross, E. (2001). "New Forms of Electronic Media", in: D.G. Singer and J.L. Singer (Eds.), Handbook of Children and the Media, London: Sage Publication, pp. 73 – 99.

305.2345 HAN (493423)

1.5 - מוזיקה

Strasburger, V.C. and Wilson, B.J. (2002). Children, Adolescents and New Media, Thousand Oaks: Sage Publication, pp. 271 – 298.

302.23083 STR (518012)

2. תיאוריות קוגניטיביות וחברתיות בנושא התפתחות הילד (3 הרצאות)
 * בר-אל, צ. (1996). מפגשים עם הפסיכולוגיה: פסיכולוגיה התפתחותית, אבן יהודה: הוצאת רכס, עמ' 36 – 48, 50 – 83.

שמו סוציולוגיה לפי בר-אל. מפ (301828)

* סרוף, א., קופר, ר. ודהארט, ג. (1998). התפתחות הילד טבעה ומהלכה, תל-אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 22 - 56

שמו סוציולוגיה לפי סרו.הת (392162)

3. עיבוד המידע התקשורתי בגילאים השונים (3 הרצאות)

Roedder, J.D. (1999). "Through the Eyes of a Child: Children's Knowledge and Understanding of Advertising", in: M.C. Macklin and L. Carlson (Eds.), Advertising to Children: Concepts and Controversies, California: Sage Publications, pp. 3 – 26.
659.1054 ADV (456689)

Roedder, J.D. (1981). "Age Differences in Children's Responses to Television Advertising: An Information-Processing Approach", Journal of Consumer Research, 8 (2), pp. 144 – 153.
כתב עת בספריה לכלכלה וגם תדפיס 9133 (561621)

Soldow, G.F. (1983). "The Processing of Information in the Young Consumer: The Impact of Cognitive Developmental Stages on Television, Radio and Print Ads", Journal of Advertising, 12 (3), pp. 4 - 14.
EJournal

Van Evra, J. (1990). Television and Child Development, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers, pp. 3 – 28, 133 – 149.
302.2345 VAN-EVR (343987) בספריה לתינוך

* למיש, ד. (2002). לגדול עם הטלוויזיה – המסך הקטן בחייהם של ילדים ובני נוער, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 93 – 148.
שמור מדעי המדינה לפי למי.לג (519461)

4. אלימות בתקשורת והשפעתה על ילדים ונוער (2 הרצאות)
* למיש, ד. (2002). לגדול עם הטלוויזיה – המסך הקטן בחייהם של ילדים ובני נוער, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 163 - 188.
שמור מדעי המדינה לפי למי.לג (519461)

5. טלוויזיה והשפעתה על ההתנהגות ודרכי חשיבה (3 הרצאות)

Fitch, M., Huston, A.C., and Wright, J.C. (1993). "From Television Forms to Genre Schemata – Children's Perceptions of Television Reality", in: G.L. Barry and J.K. Asamen (Eds.), Children and Television, London: Sage Publication, pp. 38 – 52.
תדפיס 9777 (590924)

Singer, J.L. and Singer, D.G. (1983). "Implications of Childhood Television Viewing for Cognition, Imagination, and Emotion", in: J. Bryant and D.R. Anderson (Eds.), Children's Understanding of Television – Research on Attention and Comprehension, New York: Academic Press, pp. 265 – 295.
305.23 CHI (5746) בספריה לתינוך

Van der Voort, T. and Valkenburg, P.M. (1994). "Television Impact on Fantasy Play: A Review of Research", Developmental Review, 14, pp. 27 – 51.
תדפיס 9774 (590402)

* למיש, ד. (2002). לגדול עם הטלוויזיה – המסך הקטן בחייהם של ילדים ובני נוער, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 189 – 194.
שמור מדעי המדינה לפי למי.לג (519461)

6. טלוויזיה ולמידה (2 הרצאות)

Berry, G.L. (1993). "The Medium of Television and the School Curriculum", in: G.L. Barry and J.K. Asamen (Eds.), Children and Television, London: Sage Publication, pp. 103 – 113.
תדפיס 9779 (590952)

* למיש, ד. (2002). לגדול עם הטלוויזיה – המסך הקטן בחייהם של ילדים ובני נוער, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 329 – 394.
שמור מדעי המדינה לפי למי. לג (519461)

7. חינוך לתקשורת (2 הרצאות)

Gunter, B. and McAller, J. (1997). Children and Television, London: Routledge, pp. 182 – 216.

791.45 GUN (348252) בספריה לפסיכולוגיה

* למיש, ד. (2002). לגדול עם הטלוויזיה – המסך הקטן בחייהם של ילדים ובני נוער, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 407 – 451.
שמור מדעי המדינה לפי למי. לג (519461)

8. חקיקה וארגונים בנושא תקשורת וילדים (2 הרצאות)

Kunkel, D. and Wilcox, B. (2001). "Children and Media Policy", in: D.G. Singer and J.L. Singer (Eds.), Handbook of Children and the Media, London: Sage Publication, pp. 589 – 604.
305.2345 HAN (493423)

Lisosky, M.L. (2001). "For All Kids' Sakes: Comparing Children Television Policy-Making in Australia, Canada and the United States", Media, Culture & Society, 23, pp. 821 – 842.

כתב עת בספרית מדעי החברה וגם EJournal

Trotta, L. (2001). "Children's Advocacy Group – A History and Analysis", in: D.G. Singer and J.L. Singer (Eds.), Handbook of Children and the Media, London: Sage Publication, pp. 699-719.

305.2345 HAN (493423)

Walsh, A D., Lacznia, R. N. and Carlson, L. (1999). "Mothers' Preferences for Regulation Children's Television", in: M.C. Macklin and L. Carlson (Eds.), Advertising to Children: Concepts and Controversies, California: Sage Publications, pp. 117 – 142.

659.1054 ADV 1999 (456689)

טוקטלי, א. (2000). מדיניות תקשורת בישראל, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה.
שמור מדעי המדינה לפי טוק.מד (447036)

כללי הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו (אתיקה בפרסומת בטלוויזיה וברדיו), התשנ"ד – 1994.
אין

* למיש, ד. (2002). לגדול עם הטלוויזיה – המסך הקטן בחייהם של ילדים ובני נוער, תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, עמ' 452 – 484.
שמור מדעי המדינה לפי למי. לג (519461)